

— Nesreča v kamnolomu v Podpeči ob Ljubljani pripetila se je dne 4. maja. Utrgala se je nepričakovano skala, katero so izpodkopavali in ubila delavca Mat. Jamnika. Druzega je malo ranilo, ostali so se pravočasno umaknili.

— Pazite na otroke! V Loki pri Zidanemmostu je pal dne 29. aprila v grajščinsko nepokrito apneno jamo neki otrok in utonil. — Nekemu posestniku v Studencih, fare Svi-benjske, v radeškem okraju je isti dan zgorela hiša in v njej dva otroka, ki sta najbrže tudi sama zažgala. Ni jih bilo moč rešiti.

— Ukrep mestnega magistrata gledé signalizije o požarih. Dotični razglas slôve: Podpisani magistrat javno naznanja, da se bodo nastali požari od zdaj naprej zopet po streljih iz topov na Ljubljanskem gradu signalizirali, in sicer: požari v mestu z 2 streloma, požari v okolici pa z 1 strelom. — Signalicija z udarci na zvon v stolpu Ljubljanskega gradu ostane nespremenjena.

Umor perzijskega šaha.

Minoli teden v četrtek je bil umorjen perzijski šah (kralj kraljev) Nassr-eddin. Na neki božji pot ga je napal nekdo in umoril.

Morilec perzijskega vladarja pripada verski sekti Babis, ki je nastala ob začetku vlade sedanjega šaha. Ustanovitelj te sekte je bil neki mohamedanski učenjak Bab-eddin, ki je trdil, da je prorokov potomec. Spisal je nauke svoje vere v arabščini, tajil koran, priporočal skupnost posestev in popolno emancipacijo žensk. Učil je pa tudi, da kdor bode za njegovo vero, ne umrje, temveč v drugem kraju zopet oživi. Ta mož je našel takoj mnogo privrženecv, posebno mej učenjaki države. Posebno so pa ženske bile vnete za novo vero.

Veliki vezir umorjenega šaha Nizas je dal ustreliti Bab-eddina, ker ni hotel preklicati svojega nauka. Obsojenca so v Tabrisu postavili k zidu in oddelek vo-jakov je streljal nanj. Vojaki ga pa menda niso marali ustreliti in ga ni noben zadel. V dimu smodnika se je splazil skozi neki zid na drugo stran. Toda našli so ga na drugi strani zidu in potem zares ustrelili. Kmalu potem so se privrženeci nove vere izpuntali. Zaseli so več krajev in le z veliko težavo so jih ukrotili vojaki.

Ko je leta 1852. potoval šah na neki grad z gardo 500 mož, prišli so trije možje in je jeden s samokresom ustrelil nanj. Šah je pa hitro skočil s konja in se skril pod njega le lahko ranjen. Garda je mislila, da je ubit in ni preganjala morilcev. Mislila je, da ga je ustrelil kak princ, ki bi rad prišel na prestol. Zaradi mrtveca se pa ne kaže živemu zameriti. Le neki tujec je opazil, da je šah še živ in je prijel napadovalca. Začel se je boj. Napadovalec je tujca ranil z nožem. Sedaj so še drugi prišli morilca in šah je bil rešen.

Kakor se je pokazalo, je bil morilec Babove vere. Njegov samokres in municija je pa bila tako slaba, da je le čudno, da je zadel. Šah se je takoj ljudem po-kazal, da se ne razširi govorica o njegovi smrti.

Jeden princ mu je častital, da ga je tako srečno Bog rešil, in on mu je odgovoril: Prav Bog me je rešil, vsaj vsi so me bili zapustili.

Šah je tedaj začel privrženec te vere grozno pre-ganjati. Kdor ni hotel svoje vere zatajiti, je bil usmrten. Na grozne načine so ljudi morili. Več je pa bilo tudi po-nedolžnem usmrtenih. Kdor je bil na koga jezen, ga je ovadil, da je privrženec nove vere, in usmrtili so ga. Nobeno ugovarjanje ni nič pomagalo.

Vsa ta preganjanja pa nove vere niso zatrla, temveč le razširila. Res da so očitno zatajili vero, a skrivaj se je pa drže. Sedaj je že na milijone privrženecv te vere. Od 1852. leta so že trikrat napali šaha. Dvakrat se je srečno rešil, poslednjič 1873. leta, ko ga je nekdo hotel z bodalom zabosti. Letos se je pa posrečilo jim nasprot-nika uničiti.

Vzgoja šahova v mladih letih je bila jako po-mankljiva. Le malokdaj je smel videti svojega očeta. Če tudi je bil najstarejši sin in je imel pravico do prestola, vendar so ga vsi bratje prezirali.

O njegovih grozovitostih se marsikaj pripoveduje. Tako je šah bil najel morilce, da so umorili princa he-ratskega Junufa. Ko je izvedel o smrti nesrečnega princa, je rekel smehljaje se: „Princu pač to delo ni bilo prav po volji“.

Najrajši je šah prebival na svojem lovskem gradu Dovhan-te'pe'. Ta grad je v sredi planjave na neki 400-metrov visoki skalini, kamor ni mogoče z vozom. Okrog grada na skali je lep vrt. Od tod je hodil po letu streljat divje koze, gazele in zajce, po zimi pa tudi panterje, leoparda in tigre.

Pri tem gradu je bil tudi šahov zverinjak. Šah je grozno rad imel svoje živali. Leta 1875. je imela levinja, katero je šah posebno rad imel, mlade. Bilo je v janu-variju po zimi. Teherana zaradi verskih slovesnosti ta mesec ni mogel zapustiti. Hotel je pošiljati sele v ta grad, da bi mu vsako uro poročali, kako je levinji. To zaradi velicega snega ni bilo mogoče. Naročil je nekemu uradniku, naj zgradi do grada brzojav. Sredi zime so zgradili brzojav in čez nekaj dni, je šah že dobil brzo-javno poročilo, da je vzlic neugodnosti zime brzojav do-delan. Konec telegrama se je glasil: Zverine so zdrave.

Šah je bil nevoljen, da se telegraf ni še hitreje do-delal. Posebno ga je pa zjezil konec telegrama. Levica ni zverina, temveč nesramnež, ki jo tako imenuje. Uradnik ni dobil za gorečnost nobene nagrade, temveč še iz službe so ga odpustili.

Ljudem šah ni dosti zaupal. Noben tujec razen Evropecev ni smel tako blizu njega, da bi ga mogel ustreliti. Če se mu je kdo preveč približal, ga je kar dal preteptati.

Posebno veselje je imel, če je njegov višji dvornik kacega služabnika tepel. Prišel je gotovo blizu in ga na-govarjal, naj ga le hudo bije. Naposled ga je pa še sam z nogo brenil.

Šah je trikrat bil obiskal Evropo. Prvikrat je prišel na Dunaj 1873. leta. Velike sitnosti so imeli ž njim dvorniki, ki so mu bili prideljeni. Šah ni imel niti

pojma o evropskih napravah. Hotel je, da bi vlak v vsakem kraju stal, kadar se njemu poljubi in zopet odšel, kadar se njemu poljubi. Tako so imeli grozne težave z njim predno se je še pripeljal na Dunaj.

Cesar mu je odkazal za stanovanje svoje gradove Laksemburg in Schönbrunn. Tu so on in njegovi ljudje vse pomazali. Ovce so klali v najlepših sobah, tudi salona od stranišča niso dosti ločili. Jedenkrat je bil nevoljen in je vso posodo pobil, iz katere je jedel.

Grozno je ravnal s svojimi ljudmi, pa tudi s tem, ki so mu bili dodeljeni. Zato so avstrijski dvorniki cesarja prosili, da bi jih odvezal od službe pri šahu. Konje je nastavil po parku.

Nekoč so šaha povabili k dirki, a je odgovoril, da ne gre. To ve, da kak konj hitreje teče, nego drugi. Kateri, ga pa ne zanima. Nekoč je pozvedoval, kako časniki pišejo o njem. Ko so mu povedali, da ne baš laskavo, je rekel, če bi ne mogli kaci deset časnika obesiti. Jednako je ravnal v drugih krajih. V Londonu je ogledal kaznilnico. Razumeti ni mogel, čemu je vse tako čedno. Dal si je tudi vešala pokazati. Načelniku kaznilnice je rekel, če bi ne hotel jednega človeka obesiti, da bo on videl, kako v Londonu obešajo. Ko načelnik ni hotel, je rekel, naj pa obesi jednega njegovih ljudi. Načelnik mu je dopovedoval, da tega ne sme storiti, a šah tega ni mogel razumeti in je jako nevoljen odšel.

V Perziji je šah vpeljal razne evropske naprave, pošto, brzojav in časopisje. Nastavil je posebnega ministra za časopisje, ki pred vsem pazi, da kak list šaha ne razžali, kar bi tudi ne bilo varno. O tiskovni svobodi seveda v Perziji ni govoriti.

Letos bi bil šah imel slaviti svojo petdesetletnico. Imel je 20 poročenih in kaci 500 neporočenih žen, s katerimi pa ni posebno lepo ravnal. Priljubljen v deželi ni bil, za to pa pač malokdo žaluje za njim.

Prestol perzijski je sedaj zasedel njegov 43letni sin Muzzaffer-Edin, katerega ste Anglija in Rusija že l. 1858 priznali za prestolonaslednika. Prvi šahov sin ni imel pravice do prestola, ker je sin neke sužnje, ki s šahom ni bila poročena. Ta prememba se je završila povsem mirno.

— **Prepir mej socijalistom in protisemitom.** Te dni so našli na ulici na Dunaju ležati svilnega likarja Franca Barta. Bil je večkrat z nožem ranjen. Kdo ga je, ne ve povedati. Ko je zvečer šel domu iz gostilne, ga je spremil neki neznan človek, s katerim sta govorila o protisemitizmu in socijalnem demokratizmu. Pogovor mej njima je bil živahen. Kakor je pri pijancih že navada, vsak je hotel prav imeti. Naposled sta se do hudega skregala in stepla. Neznanec ga je osuval z nožem.

— **Samomor dijaka.** Na Dunaju se je ustrelil slušatelj modroslovja Eduvard Smutny iz Tešina. Povod samomoru ni znan.

— **Samomor mladega dekleta.** Na Dunaju se našli te dni mrtvo devetnajstletno deklo Terezijo Knobel. Služila je pri nekem lekarnarju in ukradla strupa. Dan pred samomorom si je sežgala skore vso svojo obleko. Uzrok samomoru je baje nesrečna ljubezen.

— **Strela.** Ko je minolo soboto se vadilo moštvo najstarejših družega ogerskega deželnoobrambenega polka na vojaškem vežbališču v Jassberenyju, je strela udarila v oddelek vojakov. Dva sta bila takoj mrtva, več je pa poškodovanih.

— **Napad odvetnika.** Odvetnik dr. Avgust Danke je v Hajdu-Dorogu na Ogorskem vodil neko pravdo za kmeta Pappa. Računal je dobro, naposled pa pravdo zgubil. Kmet je prišel na beraško palico. V jezi je streljal na odvetnika in kroglica je odvetniku prebila stegno.

— **Kronanje ruskega carja.** Dokler bode bival ob kronanju car v Moskvi, bodo slednji dan na državne stroške pogostili 7000 ubogih. Na dan kronanja pogoste jih 10.000.

— **Tihotapci so ga ubili.** Nadzornik finančne straže v Lubovici v Bukovini Zuriin je zvedel, da se pripravlja več tihotapcev z blagom iz Rusije. Da bi jih lažje zasačil, se je napravil v civilno obleko. Tihotapci so ga pa hitro spoznali in ubili.

— **Princezinja guverner.** Angleška kraljica je imenovala princezino vdovo Henrika Batenberskega kot naslednico svojega soproga guvernerjem otoka Whigh.

— **Hiša razdejana.** V sredi mesta v Cincinnatiju se je te dni razletela plinova cev in jedno hišo razneslo. Šest oseb je mrtvih, 18 ranjenih.

— **Mej predsedovanjem umrl.** Angleški polkovnik North je umrl, ko je ravno na nekem shodu predsedoval.

— **Ustrelil se je v Korneuburgu računski narednik železniškega polka Josip Zastera iz Pardubice,** ker so bili zasledili, da je mnogo poneveril.

— **Boj s tihotapci.** V Mječni Strani pri Kotoru je bil hud boj mej tihotapci in finančnimi stražniki in žandarji na drugi strani. Dva žandarja sta ustreljena, dva finančna stražnika poškodovana. Tihotapci so šli čez črnogorsko mejo.

— **Patrona razletela.** V Pragi je te dni dal na tamošnje šine nekdo puškino patrono. Razletela se je, a nikdo ni poškodovan.

— **Usmrten.** Dne 21. aprila so v Bosenski Rači usmrtili roparja Dragomira Stokiča. Stokič je bil vlani prišel s šestimi tovariši iz Srbije in v Velestinu ubil kmeta Julija Vrziča in njegovo ženo. Denarja niso bili dobili dosti, ker se je zet z ženo bil zaprl v sosedno sobo, v katero roparji niso mogli udreti. Stokiča so se prijeli na bosenskih tleh in bil je obsojen na smrt.

— **Veliki župan.** V Ughvaru na Ogorskem je veliki župan grof Josip Föres mnogo poneveril in osleparil. Začela se je proti njemu preiskava.

Izvrstni krtačar voljne

(Kardenschleifer) (3)

kateri je posebno izurjen pri

„Deckelkarden patent Ashworth“

išče se po prav ugodnimi pogoji.

Le na tiste se bo ozir jemalo, kateri so kakega slovanskega jezika zmožni.

Vprašanja naj se pošiljajo na uredništvo „Novic“ pod naslovom D. Kr. 200.